

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 551/2025-10

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla a sudcov Ivana Fiačana (sudca spravodajca) a Martina Vernarského v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného Burian & partners, s.r.o., Vojtecha Tvrdeho 819/1, Žilina, proti postupu Okresného súdu Trnava v konaní sp. zn. 105Pp/15/2025 o podmienene prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody a postupom Mestského súdu Bratislava I a Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v neoznačených konaniach takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť a argumentácia sťažovateľa

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručенou ústavnému súdu 8. júla 2025 domáha vyslovenia porušenia základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom okresného súdu v konaní sp. zn. 105Pp/15/2025 o podmienene prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, ako aj jednoznačne neidentifikovaným postupom mestského súdu a najvyššieho súdu. Navrhuje, aby ústavný súd prikázal okresnému súdu, mestskému súdu a najvyššiemu súdu konať bez zbytočných prieťahov a sťažovateľovi priznal finančné zadosťučinenie 5 000 eur a náhradu trov konania.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľovi bol rozsudkom najvyššieho súdu sp. zn. 2To/14/2024 z 21. januára 2025 uložený úhrnný trest odňatia slobody vo výmere štyri roky. Na výkon trestu odňatia slobody bol pôvodne umiestnený v Ústave na výkon väzby a Ústave na výkon trestu odňatia slobody Bratislava (ďalej len „ústav Bratislava“). Dňa 18. februára 2025 bol premiestnený do Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Hrnčiarovce nad Parnou (ďalej len „ústav Hrnčiarovce nad Parnou“).

3. Sťažovateľ podal 3. februára 2025 na mestskom súde žiadosť o podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody. Mestský súd listom z 3. marca 2025 postúpil žiadosť o podmienené prepustenie na okresný súd, a to z dôvodu, že sťažovateľ aktuálne vykonával trest odňatia slobody v ústave Hrnčiarovce nad Parnou.

4. Okresný súd uznesením sp. zn. 105Pp/15/2025 z 18. marca 2025 vyslovil svoju miestnu nepríslušnosť a vec predložil najvyššiemu súdu na rozhodnutie v spore o príslušnosť. Odôvodnil to tým, že žiadosť bola podaná v čase, keď sťažovateľ vykonával trest odňatia slobody v ústave Bratislava, a preto príslušný na konanie vo veci žiadosti o podmienené prepustenie je mestský súd. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť 18. marca 2025.

5. Sťažovateľ namieta prietahy v konaní o jeho žiadosti o podmienené prepustenie, ktoré mali vzniknúť postupom okresného súdu, mestského súdu a najvyššieho súdu. K prietahom nedošlo ani konaním sťažovateľa, ani zložitou veci, ale postupom súdov, ktoré vo veci nerozhodli ani po viac ako 5 mesiacoch. Okresný súd vyslovil svoju nepríslušnosť uznesením z 18. marca 2025, toto uznesenie však bolo právnomu zástupcovi sťažovateľa doručené až 28. mája 2025, v čom vidí sťažovateľ taktiež prietahy v konaní.

II.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

6. Pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti je úlohou ústavného súdu posúdiť, či neexistujú dôvody na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

7. Z obsahu sťažnosti a sťažovateľovej argumentácie, ktorá je značne strohá, možno odvodiť, že sťažovateľ sa domáha vyslovenia porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v konaní sp. zn. 105Pp/15/2025 o podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody. Napáda aj postup mestského súdu a najvyššieho súdu, avšak v bližšie nešpecifikovaných konaniach. Na základe toho ústavný súd ustálil predmet tohto konania tak, ako to je uvedené v záhlaví tohto uznesenia.

8. Podľa § 43 ods. 1 zákona o ústavnom súde návrh na začatie konania okrem všeobecných náležitostí podania podľa § 39 musí obsahovať aj dátum narodenia navrhovateľa, ak ide o fyzickú osobu, identifikačné číslo navrhovateľa, ak ide o právnickú osobu, bydlisko alebo sídlo navrhovateľa, označenie subjektu, proti ktorému návrh smeruje, akého rozhodnutia sa navrhovateľ domáha, odôvodnenie návrhu a navrhované dôkazy.

9. Podľa § 123 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavná sťažnosť musí okrem všeobecných náležitostí návrhu na začatie konania podľa § 43 obsahovať a) označenie toho, kto podľa sťažovateľa porušil jeho základné práva a slobody, b) označenie právoplatného rozhodnutia, opatrenia alebo iného zásahu, ktorým podľa sťažovateľa boli porušené jeho základné práva a slobody, c) označenie základných práv a slobôd, ktorých porušenie sťažovateľ tvrdí, d) konkrétne skutkové a právne dôvody, pre ktoré malo podľa sťažovateľa dôjsť k porušeniu jeho základných práv a slobôd.

10. Ústavný súd je podľa § 45 zákona o ústavnom súde viazaný rozsahom a dôvodmi návrhu na začatie konania. Viazanosť ústavného súdu návrhom na začatie konania ústi do jeho povinnosti rešpektovať sťažovateľovu dispozíciu predmetom konania (napr. III. ÚS 446/2024). Na druhej strane, predpokladom takto postulovanej povinnosti musí byť návrh na začatie konania, ktorý je z hľadiska jeho obsahu súladný a harmonický a netrpí vnútornými rozporami.

11. Ústavný súd môže prijať na ďalšie konanie len taký návrh na začatie konania, ktorý obsahuje všetky náležitosti ustanovené zákonom o ústavnom súde. V rámci predbežného prerokovania s prihliadnutím na sťažovateľom formulované argumenty a petit ústavnej sťažnosti ústavný súd dospel k záveru, že jeho ústavnú sťažnosť je potrebné odmietnuť ako takú, ktorá nemá náležitosti ustanovené zákonom [§ 56 ods. 2 písm. c) zákona o ústavnom súde].

12. Ani pri uprednostňovaní materiálneho prístupu k ochrane ústavnosti nie je na ústavnom súde, aby za navrhovateľa vyhládaval konkrétne dôvody namietanej neústavnosti, ktoré podľa § 43 ods. 1 zákona o ústavnom súde majú tvoriť obsah návrhu a určovať rozsah ústavného prieskumu ústavným súdom, ktorý je podľa § 45 zákona o ústavnom súde rozsahom a dôvodmi návrhu na začatie konania viazaný. Bez relevantného návrhu na rozhodnutie ústavný súd nemôže o veci konať a rozhodnúť, keďže nie je oprávnený v tomto zmysle sám nahradiť povinnosť osoby domáhajúcej sa ochrany svojich základných práv a slobôd definovať požadované znenie rozhodnutia.

13. Napriek právnomu zastúpeniu sťažovateľa jeho ústavnú sťažnosť v predloženom znení nemožno považovať za kvalifikovanú ústavnú sťažnosť, o ktorej by ústavný súd mohol konať a rozhodnúť. Jej nedostatok sa vzťahuje na sťažovateľom formulovaný návrh na rozhodnutie (petit), ktorý nezodpovedá zákonným požiadavkám. V časti namietajúcej porušenie označených práv sťažovateľa nie je jednoznačne (t. j. spisovou značkou) identifikovaný sťažovateľom namietaný postup okresného súdu, mestského súdu a ani najvyššieho súdu, ktorým mali byť označené práva sťažovateľa porušené. Z petitu ústavnej sťažnosti teda nie je poznateľné, vo vzťahu ku ktorému právoplatnému rozhodnutiu, opatreniu alebo inému zásahu by mal ústavný súd vysloviť porušenie ním označených základných práv.

14. Okrem už uvedeného dôvodu opodstatňujúceho odmietnutie ústavnej sťažnosti pre nesplnenie zákonom ustanovených náležitostí ústavný súd zároveň konštatuje, že sťažovateľ taktiež riadne neodôvodnil svoju ústavnú sťažnosť, odôvodnenie sťažnosti vo vzťahu k postupu súdov je nedostatočné, iba vo všeobecnej rovine. Odôvodnenie ústavnej sťažnosti je podstatnou (osobitnou) náležitosťou ústavnej sťažnosti a od jeho kvality sa v podstate odvíja možnosť prieskumu ústavného súdu. Dôvody ústavnej sťažnosti musia korešpondovať s jednotlivými namietanými porušeniami základných práv alebo slobôd. Nie je právomocou ústavného súdu vlastnou činnosťou a šetrením dopĺňať chýbajúce zdôvodnenie ústavnej sťažnosti a abstrahovať z podania sťažovateľa možné a ním bližšie nezdôvodnené porušenie označených práv. Len pre úplnosť ústavný súd poukazuje na skutočnosť, že sťažovateľovi, resp. jeho právnomu zástupcovi, musela byť nepochybne známa aj spisová značka, pod ktorou je jeho vec vedená na mestskom súde a najvyššom súde.

15. Vzhľadom na to, že nesplnenie zákonom ustanovených náležitostí sa netýka len formálnych náležitostí ústavnej sťažnosti, ale ide o petit ako esenciálnu obsahovú náležitosť ústavnej sťažnosti, ústavný súd sťažovateľa, ktorý je zastúpený kvalifikovaným právnym zástupcom, nevyzýval na odstránenie nedostatkov ústavnej sťažnosti (m. m. II. ÚS 102/2019, II. ÚS 65/2022).

16. Z uvedených dôvodov ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. c) zákona o ústavnom súde z dôvodu nesplnenia zákonom ustanovených náležitostí.

17. Ústavný súd nad rámec uvedeného, pretože sťažovateľ ústavnou sťažnosťou atakuje vyslovenie porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, poukazuje na možnosť využitia účinného právneho prostriedku, ktorý mal sťažovateľ k dispozícii.

18. Ústavný súd už opakovane judikoval, že sťažnosť podľa § 55 ods. 3 Trestného poriadku možno považovať v zmysle § 132 ods. 2 zákona o ústavnom súde za účinný právny prostriedok, ktorý zákon sťažovateľom na ochranu ich základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na ktorého použitie sú sťažovatelia oprávnení podľa osobitného predpisu – Trestného poriadku (III. ÚS 263/2021, I. ÚS 264/2022, II. ÚS 513/2022, IV. ÚS 148/2024). Účinnosť takého právneho prostriedku ochrany pred zbytočnými prietahmi v súdnom konaní, rovnako aj v konaní o žiadosti o podmienčné prepustenie (napr. IV. ÚS 148/2024, I. ÚS 590/2024), potvrdzuje aj znenie zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ktorý vo viacerých ustanoveniach zdôrazňuje povinnosť sudcu konať bez zbytočných prietahov a ustanovuje za také prietahy aj disciplinárnu zodpovednosť [§ 2 ods. 2, § 30 ods. 4, § 52 ods. 1, § 116 ods. 1 písm. b); m. m. IV. ÚS 185/2022].

19. Z ústavnej sťažnosti nevyplýva, že by sťažovateľ podal sťažnosť pre nečinnosť okresnému súdu, resp. mestskému súdu v konaní o jeho žiadosti o podmienčné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody podľa § 55 ods. 3 Trestného poriadku, t. j. nevyužil teda účinný právny prostriedok ochrany svojho základného práva, čo by zakladalo (v prípade podania kvalifikovanej ústavnej sťažnosti) dôvod na odmietnutie ústavnej sťažnosti z dôvodu neprípustnosti [§ 56 ods. 2 písm. d) v spojení s § 132 ods. 2 zákona o ústavnom súde].

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 25. septembra 2025

Robert Šorl
predseda senátu